

DOBROBIT ŽIVOTINJA

Urednici: Ž. Pavičić i M. Ostović
Naklada Slap, 2019. godina
ISBN: 978-953-191-869-5

U izdanju nakladničke kuće Slap objavljen je sveučilišni udžbenik „Dobrobit životinja“, prvi takav udžbenik na hrvatskom jeziku. Urednici udžbenika su prof. dr. sc. Željko Pavičić i doc. dr. sc. Mario Ostović sa Zavoda za higijenu, ponašanje i dobrobit životinja Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koji su ujedno s 28 fakultetskih stručnjaka napisali ovo djelo.

U predgovoru udžbenika urednici naglašavaju da suvremeni trendovi u društvu na globalnoj razini pridaju sve veću važnost načinu na koji se čovjek odnosi prema životinji,

neovisno o njezinoj vrsti, namjeni ili ulozi u prirodnom okolišu. Takav je stav posljedica etičke osviještenosti o životinjama kao bićima koja osjećaju i dokazanih činjenica prema kojima čovjek životinju iskorištava na prikladan način ako ona živi u skladu s njezinom dobrobiti. Tako je moralna i zakonska obveza čovjeka osigurati dobrobit životinja o kojima skrbi, koje koristi za proizvodnju hrane ili u pokusne i druge svrhe, a u čemu neizostavnu ulogu imaju doktori veterinarske medicine.

Osiguranje dobrobiti farmских životinja preduvjet je održivosti stočarske proizvodnje te kvalitete i sigurnosti hrane, što neminovno dovodi do potrebe za edukacijom različitih profila stručnjaka u lancu proizvodnje hrane animalnog podrijetla „od farme do stola“. U cilju zaštite životinja koje se neizbježno koriste u pokusne ili u druge znanstvene svrhe, nužna je i edukacija znanstvenika i osoblja u istraživačkim institucijama. No, osim domaćih životinja koje se drže u svrhu proizvodnje i pokusnih životinja, koncept dobrobiti potrebno je sagledavati i pri zaštiti drugih kategorija životinja kao što su: kućni ljubimci, divljač, ribe i životinje u zoološkim vrtovima.

Od akademske godine 2005./2006. područje dobrobiti životinja na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu sastavni je dio integriranog preddiplomskog i diplomskog studija u okviru obveznog predmeta „Okoliš, ponašanje i dobrobit životinja“ koji se predaje na prvoj godini studija. Dakle, studenti već na početku studija dobivaju osnovne spoznaje o dobrobiti životinja, a nadograđuju to znanje kroz obvezni predmet „Higijena i držanje životinja“ na drugoj godini studija, obvezni predmet „Zdravlje stada“ na šestoj godini te obvezno-izborne predmete u

različitim usmjerenjima (farmske životinje i konji, kućni ljubimci, veterinarsko javno zdravstvo i sigurnost hrane) tijekom posljednje dvije godine studijskog programa. Osim toga, diplomiranim doktorima veterinarske medicine i stručnjacima srodnih struka omogućeno je dodatno obrazovanje iz dobrobiti životinja putem istoimenog poslijediplomskog specijalističkog studija koji se na Fakultetu izvodi od akademske godine 2012./2013. Radi se o interdisciplinarnom studiju koji objedinjuje sva područja dobrobiti životinja vezana za veterinarsku medicinu kao najvažnijeg sudionika u edukaciji i provedbi toga područja prema Zakonu o zaštiti životinja i drugim propisima. U skladu s time bilo je svakako potrebno napisati i objaviti sveobuhvatan udžbenik o dobrobiti životinja. Udžbenik je podijeljen u 17 poglavlja i na ukupno 438 stranica sa slikovnim priložima u boji objedinjuje sve relevantne činjenice vezane za dobrobit životinja: opću etologiju, fiziologiju ponašanja, neuroendokrine aspekte stresa u životinja, etiku i dobrobit životinja, dobrobit životinja u različitim sustavima proizvodnje i uzgojno-selek-

cijskom radu, dobrobit farmskih životinja i konja, dobrobit kućnih ljubimaca i životinja u zoološkim vrtovima, dobrobit jelenske i pernate divljači u uzgoju, riba i pokusnih životinja, eksperimentalnu kirurgiju i anesteziologiju, dobrobit životinja i kakvoću mesa, hranidbu i dobrobit životinja, reprodukciju i dobrobit, kliničku etologiju, ekonomiku dobrobiti životinja i zaštitu životinja u zakonskim propisima.

Udžbenik je namijenjen studentima za potrebe diplomske i poslijediplomske nastave na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te stručnjacima koji se bave ovim područjem veterinarske medicine u svakodnevnoj praksi. Posvećen je 100. obljetnici osnutka i djelovanja Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, svim njegovim dosadašnjim generacijama nastavnika i studenata koji su ostavili dubok trag u razvoju i značenju veterinarske medicine za našu zemlju te doprinijeli međunarodnoj prepoznatljivosti Fakulteta.

Urednici
prof. dr. sc. Željko PAVIČIĆ
doc. dr. sc. Mario OSTOVIĆ